

Nr 358

Av herr **Johansson** i Västervik, m. fl., om förbättring av kosthållet vid statens sinnessjukhus.

I årets statsverksproposition, elfte huvudtiteln, har departementschefen föreslagit begränsad upprustning av vården vid våra sinnessjukhus. Trots denna upprustning kommer ändå vården och servicen vid dessa sjukhus att ligga under den som ges vid kroppssjukhusen.

Medicinalstyrelsen framhåller som sin bestämda uppfattning, att det i princip icke får råda någon standardskillnad mellan vårdorgan och psykiskt och kroppsligt sjuka i fråga om resurserna för patienternas vård samt för diagnostik och behandling. Departementschefen ansluter sig till denna principförklaring, men anser sig på grund av rekryteringssvårigheter och kostnads-skäl inte f. n. kunna sträcka sig så långt som medicinalstyrelsen föreslagit. Detta resonemang måste accepteras så långt det gäller rekryteringssvårigheterna för den mer kvalificerade personalen. Däremot är det svårare att ansluta sig till detsamma, när det gäller den del, som rör kosthållet vid dessa sjukhus.

De artiklar, som har varit införda i Stockholms-Tidningen, ger en skrämmande bild av framför allt kosthållet.

Den jämförelse, som har gjorts med förhållandena vid åtta representativa kroppssjukhus, har visat att arbetsstyrkan i centralköken där är dubbelt så stor som vid sinnessjukhus av motsvarande storlek. Medicinalstyrelsen framhåller att de försök, som har gjorts med s. k. enhetskost, visat att tillhandahållandet härav kräver en betydande ökning av bl. a. sjukhusens personella resurser.

Av medicinalstyrelsen företagen utredning 1955 visar att dagkostnaden för kosten vid de statliga sinnessjukhusen år 1955 utgjorde i genomsnitt kronor 2: 02, medan motsvarande kostnad vid kroppssjukhusen uppgick till kronor 2: 83. Denna disproportion är, som också departementschefen framhåller, betydande, även om man räknar med att cirka 15 öre av denna skillnad kan förklaras av merkostnaden för dietkost på kroppssjukhusen. Borträknas dessa 15 öre — även psykiskt sjuka torde behöva dietkost — uppgår dagkostnaden för kosten till genomsnitt kronor 2: 68.

Trots principuttalandet har ändå medicinalstyrelsen prutat på sina anslagsäskanden för dagkosthållet vid de 10 undersökta sinnessjukhus, där man prövat systemet med enhetskost, till kronor 2: 50 och till övriga kronor 2: 30. Departementschefen har prutat ytterligare 10 öre till kronor 2: 40 resp. 2: 20.

Då kosthållet vid sinnessjukhusen, vid bifall till medicinalstyrelsens framställning, ändå kommer att ligga under den genomsnittliga dagkostnaden för kosten vid kroppssjukhusen och då det är angeläget, att kosten ur råvarusynpunkt har en riktig och fullgod sammansättning, är departementschefens ytterligare prutning inte helt utan invändning.

För att kosthållet vid sinnessjukhusen skall kunna nå något så när paritet med kroppssjukhusens, så erfordras det inte enbart en uppräknig av dagkostnaden för kosthållet, utan som medicinalstyrelsen framhållit jämväl en ökning av de personella resurserna. Medicinalstyrelsen har sålunda föreslagit en utökning med 40 ekonomibiträden vid de tio undersökta sjukhusens centralkök och för att maten skall kunna sändas till vårdavdelningarna i mera serveringsklart skick vid dessa sjukhus 15 ekonomibiträden, samt för att genomföra försök med förbättrad dietkost likaså 15 ekonomibiträden. Sammanlagt en utökning på detta område med 70 ekonomibiträden.

Departementschefen har inte kunnat sträcka sig så långt utan föreslår en utökning med 13 ekonomibiträden i Ce 5, att efter medicinalstyrelsens prövning disponeras för de sjukhus där behovet av en förstärkning är mest framträdande och där erfarenhet för en fortsatt utbyggnad bäst kan vinnas.

Beträffande rekryteringen till dessa lägre tjänster så torde inte rekryteringssvårigheterna vara lika påfallande som till de högre.

Utan att våga sträcka sig så långt som medicinalstyrelsen föreslagit hemställes om att ekonomipersonalen i Ce 5 utökas från av departementschefen föreslagna 13 med ytterligare 22 till 35, motsvarande en utökning med 50 procent av vad medicinalstyrelsen föreslagit att disponeras på sätt departementschefen hemställt.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen under elfte huvudtiteln: Statens sinnessjukhus måtte besluta,

att ekonomipersonalen vid statens sinnessjukhus i Ce 5 utökas med 13 + 22 till 35,

att dagkosthållet fastställes i enlighet med medicinalstyrelsens framställning till kronor 2: 50 vid de tio undersökta sjukhusen och till kronor 2: 30 vid de övriga, samt

att erforderliga medel ställes till förfogande härför.

Stockholm den 26 januari 1957

Eric W. Johanson

Erik Adamsson

Tekla Torbrink
